

2021Z03159

(ingezonden 15 februari 2021)

Vragen van het lid Karabulut (SP) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over de bevindingen van het Panel of Experts on Yemen dat Nederlandse wapenexportvergunningen zijn misbruikt.

Bent u bekend met het nieuws dat onderdelen van Iraanse luchtafweerraketten die werden gesmokkeld naar Jemen en onlangs zijn onderschept, onderdelen bevatten die door de Nederlandse firma's AMT Netherlands en Xsens Technologies geleverd zijn? 1)

Wat heeft u gedeeld met en beloofd aan het Panel of Experts in de drie keer dat u contact had met het Panel? 2)

Is het juist dat u voor exporten in 2017 en in 2019 een of meer vergunningen heeft verleend aan AMT Netherlands om een of meer raketmotoren uit te voeren naar Hong Kong? Zo ja, hoe was de eindbestemming in de aanvraag of aanvragen geformuleerd? Om hoeveel stuks ging het in de verleende vergunning(en)?

Is het tevens juist dat voor de sensoren van het Nederlandse bedrijf Xsens Technologies een of meer exportvergunningen zijn verleend voor een bedrijf in China in de jaren 2015 en '16? Welke bedrijf was dat? Hoe vaak is dat gebeurd voor hoeveel stuks?

Kunt u aangeven waarom u destijds vergunningen heeft verleend voor de politiek gevoelige strategische goederen naar Hong Kong en China? Stonden de opgenomen eindbestemmingen bekend als bonafide? Zijn er niet eerder problemen geweest met exporten van de genoemde Nederlandse bedrijven?

Deelt u de conclusie dat de Chinese exportcontrole in gebreke is gebleven of wat is uw visie op de gebeurtenissen? Bent u bereid daarover met de Chinese autoriteiten in overleg te treden? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de conclusie dat de gebleken omleiding een verontrustende ontwikkeling is en bent u bereid nader onderzoek te doen naar de handelsroute die zowel de raketmotoren als de sensoren hebben afgelegd?

Op welke wijze voorkomt u een herhaling van dergelijk misbruik van een exportvergunning?

Bent u bereid een gerechtelijk vooronderzoek te doen instellen naar mogelijke overtredingen van beide Nederlandse bedrijven? Zo nee, waarom niet?

Is er bij u nog meer informatie bekend over Nederlandse firma's wier producten een exportvergunning is verleend, maar waarvan de eindbestemming uiteindelijk een van de

oorlogvoerende partijen in de oorlog in Jemen is geweest? Kunt u daarvan een overzicht geven?

1) Final report of the Panel of Experts on Yemen, gericht aan de VN Veiligheidsraad, 22 januari 2021 (https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/S_2021_79_E.pdf), zie pagina 30, punt 81: "The Panel is investigating the chain of custody of components of the surface-to-air missiles, which were seized from the dhows Al-Raheeb and Al-Qanas-1. Thus far, there has been no indication that this weapon system was ever deployed by Houthi forces. The main engine of the missile is a Titan gas turbine manufactured by AMT Netherlands. The Panel learned that the engines were part of two shipments in 2017 and 2019 that were received by companies in Hong Kong, China. The export licence for the engines issued by the Netherlands explicitly states that they should not be sold or re-exported. China has informed the Panel that the company whose name was used to import the engines ceased to exist in 2014. The Panel continues to investigate." En: Janes, 3 februari 2021, 'Suspected Iranian loitering SAM powered by Dutch minijet' (<https://www.janes.com/defence-news/news-detail/suspected-iranian-loitering-sam-powered-by-dutch-minijet>).

2) Final report of the Panel of Experts on Yemen, gericht aan de VN Veiligheidsraad, 22 januari 2021 (https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/S_2021_79_E.pdf), Annex 3, overzicht correspondentie met lidstaten. Er was driemaal contact met de Nederlandse regering.